

ČETVRTI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE

1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

PANEL 5: BIOEKONOMIJA SRBIJE BAZIRANA NA ZNANJU

Tema izlaganja: Energetske kulture i proizvodnja hrane:
konflikt ili izazov

Miljan Vuksanovic, NOUET Energy

Ekonomski institut, Ulica kralja Milana 16, 11000 Beograd, Srbija, E mail: poljoprivredniforum@ecinst.org.rs
Društvo agrarnih ekonomista Srbije, www.daes.org.rs, E mail: milsevar@eunet.rs

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србија
Serbian Association of Agricultural Economists

Energetske kulture i proizvodnja hrane

- Cilj rada: ukazati na povezanost energetike i poljoprivredne proizvodnje sa osvrtom na moguću konkurentnost za zemljišne resurse

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

Energetika i poljoprivreda

- Proizvodnja vestackog djubriva
- Obrada zemlje
- Transport
- Procesna industrija
- Skladistenje i distribucija
- Emergija u ambalazi
- Pripremanje hrane

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

- Bioenergija: transformisana sunceva energija
 - Biomasa
 - Biogas
 - Bio fuel (bioetanol i biodizel)
 - Nove tehnologije: genetički modifikovani mikroorganizami za produkciju olefina (izobutan kao bazni korak)

Iskustvo sa prethodnih projekata

- Proizvodnja pirinca (parboiling) - Banglades
- Proizvodnja secera iz secerne trske – Indija
- Ethanol High Planes – Kanzas, SAD
- Ko-sagorevanje – EPS, Srbija

Gorivo ili hrana (puniti rezervoar ili stomak)

- Visegodisnja debata: obe strane gube
- Da li biogorivo povećava cenu hrane?
 - Disparitet i volatilitet cena energije i hrane
 - Intervencije države
 - Tržišni pritisci
 - Tehnološki razvoj
 - Raspoloživi resursi (globalno i regionalno)

Koriscenje zemljsnih resursa

- Globalni podaci: 13 mlrd ha; 11% obradivo; 27% pasnjaci; sume 32%; urbane površine 9%; ostalo 21%
- FAO: ne predviđa nedostatak zemlje do 2030
- 2006: 14 mil ha (1% obradivog zemljišta) za biogoriva
- IEA: 2050 potencijal biomase preko 1000 Mtoe (trenutno oko 60 Mtoe, 43 Mtoe bioetanol)
- Porast sa 1% na 2.5 ili 3.8% kor.obr.zemljišta
- Voda kao resurs i ograničenje
- Slučaj proizvodnje Indiga

Genetski inženjering?

- Secer kao ključni dražver
- Proizvodnja šećera iz drveta (celulozna vlakna)
- Mikroorganizmi – olefini
- Izo butan: goriva, plastika, guma

- Stratesko planiranje: da li je uopšte moguće
- Ako je moguće – koji je domen i koja mu je svrha?

Rezime

- Nova faza u dilemi energenti ili hrana sa polja
- Nove tehnologije menjaju i energetiku i poljoprivredu: namecu zahteve za sasvim nov pristup u planiranju
- Energetici u poljoprivredi se moraju dodatno sagledati perspektive i izazovi
- U opredeljenju ka Evropi, Srbija mora da prati globalne trendove (Evropa nije isto sto i svet)
- Definisanje NOVE PONUDE: sinergija poljoprivrede, energetike i turizma (projekat razvoja Palica)

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

Umesto zaključka: projekat razvoja Palica

Vizija razvoja: Stvoriti jedinstveno mesto gde se iznova
vraca u traganju za srecom i zdravljem

- Koncept Medical Spa: prevencija kroz kompleksno ambijentalno, banjsko lecenje integrativnom medicinom
- Organska poljoprivredna proizvodnja
- Energija termalnih voda, biomasa (biogas), energija iz otpada

